

Adresseliste

Vår dato: 22.04.2025

Vår ref.: 201000310-23 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Damsikkerhet - informasjonsskriv 2025

Bakgrunnen for informasjonsskrivet er at NVE ønsker å fremheve enkelte tidsaktuelle tema og å informere om regelverket som gjelder sikkerheten ved vassdragsanlegg.

Informasjonsskrivet retter seg i første rekke mot personer med ansvar for damsikkerhet, det vil si leder for vassdragsanlegg, vassdragsteknisk ansvarlig (VTA), tilsynspersonell og NVE-godkjente fagansvarlige. Leder har ansvar for at informasjonsskrivet blir gjort kjent for alle som arbeider med sikkerhets- og tilsynsoppgaver ved vassdragsanleggene.

Dette skrivet omhandler:

- Ny veileder for informasjonssikkerhet
- Arbeid med revisjon av damsikkerhetsforskriften
- FoU-prosjekter
- Revurderinger
 - påminnelse om gjennomføring
 - innhold i rapporter
 - midlertidige tiltak ved større avvik
- Funn fra tilsyn
- Planer for overvåking
- Risikoanalyser for beredskapsplaner
- Pågående klagesaker – behandling av nye søknader
- Førstegangs klassifisering
- Informasjon til eiere med bare ett anlegg i konsekvensklasse 1

Ny veileder for informasjonssikkerhet

[Veileder for informasjonssikkerhet](#) er nå ferdigstilt og publisert på våre nettsider. Formålet er å sikre at sensitiv informasjon om vassdragsanlegg i konsekvensklasse 2-4 blir kartlagt og håndtert riktig slik at den ikke er tilgjengelig for uvedkommende. Veilederen gir anbefalinger og beskriver god praksis for hvordan kravet kan oppfylles.

Arbeid med revisjon av damsikkerhetsforskriften

Som annonsert i 2024, har hovedprosjektet med revisjon av damsikkerhetsforskriften nå startet. Arbeidet vil pågå gjennom hele 2025 og trolig inn i 2026. Vi vil ta utgangspunkt i det omfattende forprosjektet som ble gjennomført i 2024 og vi vil også involvere bransjen i arbeidet. Revisjonen er omfattende og vil påvirke vår saksbehandlingstid. Dette gjelder spesielt for saker som ikke er tidskritiske for damsikkerheten og vi vil sette pris på forståelse og tålmodighet i den anledningen.

Rapporter fra FoU-prosjekter

Rapporter fra to FoU-prosjekter er nå tilgjengelige:

- **Poretrykksmålinger på dammer:** Norges Geotekniske Institutt (NGI) har gjennomført et FoU-prosjekt på oppdrag fra NVE og utarbeidet en rapport om [Poretrykksmålinger på dammer](#). I rapporten synliggjør de utfordringer med poretrykksmålinger. Hovedkonklusjon er at en geologisk kartlegging er avgjørende for å oppnå pålitelige målinger når dammene er fundamentert på fjell. Vi vil inkludere rapporten som en del av grunnlaget for vår forvaltningspraksis fremover.
- **Bruddforløp fyllingsdammer:** Resultatene fra FoU-prosjektet [Nedstrøms plastring, damtå og bruddforløp, del 2](#) er nå publisert. Prosjektet har hatt som mål å få økt kunnskap om bruddforløp i steinfyllingsdammer med og uten plastring. Resultatene vil bli brukt til utvikling av regelverket, og vil gi et bedre grunnlag for klassifisering av fyllingsdammer.

Revurderinger - påminnelse om gjennomføring

NVE minner om at i henhold til damsikkerhetsforskriften § 7-5, skal alle anlegg i konsekvensklasse 2-4 revurderes minst hvert 15. år. Vi registrerer at det fortsatt finnes anlegg som ikke er revurdert siden forskriften trådte i kraft i 2010. Dette er ikke i samsvar med forskriftskravet. Vi minner om at revurderinger er viktige for å klarlegge anleggenes sikkerhetsnivå og vi forventer at revurderinger prioriteres.

Revurderinger – utforming av rapporter

Vi mottar fortsatt revurderingsrapporter der avvik fra damsikkerhetsforskriften ikke er listet opp med referanse til aktuelle forskriftsparagrafer, og/eller der avvik ikke er listet opp i sammendraget/konklusjonen. Alle avvik som identifiseres i en revurdering skal angis med referanse til aktuelle forskriftsparagrafer og tydelig oppsummeres i rapportens konklusjon. Dette er viktig for å sikre riktig oppfølging av avvikene, og for å gjøre NVEs saksbehandling mer effektiv.

I oversendelsen av revurderingsrapporter skal det følge med forslag til tiltak med tilhørende fremdriftsplan (VTAs ansvar).

Revurderinger - manglende iverksetting av strakstiltak ved alvorlige avvik

Revurdering kan avdekke alvorlige avvik som krever strakstiltak for å ivareta akseptabelt sikkerhetsnivå. Slike tiltak, ofte kalt midlertidige tiltak, er nødvendig for å ivareta et tilstrekkelig høyt sikkerhetsnivå inntil anlegget er fornyet eller nedlagt. Vi ser at mange eiere unnlater å iverksette strakstiltak i påvente av tilbakemelding/pålegg fra NVE, til tross for at det er avdekket alvorlige avvik gjennom revurderinger. Vi minner om at anleggseier er ansvarlig for å ivareta sikkerheten til enhver tid, og at utsettelse av nødvendige strakstiltak kan lede til alvorlige hendelser som dambrudd eller rørbrudd, som eier eventuelt må ta fullt ansvar for, jf. damsikkerhetsforskriften § 2-2 med merknader.

Funn fra tilsyn

Vår tilsynsaktivitet består av både internkontrollrevisjoner og dokumentkontroll. I de revisjonene som er utført de seinere årene ser vi at det er mange avvik som går igjen hos mange eiere, og avvikene spenner over alle tema; internkontrollsystemer, drift, overvåking og beredskap. Vi minner om at eierne må jobbe systematisk og kontinuerlig med internkontrollsystem og oppfølging av kravene i damsikkerhetsforskriften.

NVE har planlagt å øke antall revisjoner i 2025 sammenliknet med 2024.

Planer for overvåking

Vi ser at planer for overvåking av dammer i mange tilfeller bør forbedres. Planene skal beskrive hvilke målinger, inspeksjoner og tester som skal gjennomføres, hvor ofte og av hvem, samt hvordan observasjonene skal dokumenteres og følges opp. De skal også angi grenseverdier. Planene må være spesifikke for det konkrete anlegget. Vi oppfordrer alle VTA-er til å gjennomgå og oppdatere sine overvåkingsplaner i henhold til forskriften § 7-2 og tilhørende veileder.

Risikoanalyser som grunnlag for beredskapsplaner

Den ansvarlige har, jf. damsikkerhetsforskriften § 7-4, ansvar for å utarbeide beredskapsplaner og å basere dem på en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). NVE har observert at mange beredskapsplaner mangler ROS-analyser. En konsekvens av dette vil kunne være at beredskapsplanen blir mindre målrettet og effektiv og dermed ikke tjene sitt formål ved en eventuell beredskapssituasjon. Ved NVEs revisjoner av virksomheter, blir også ROS-analyser alltid etterspurt. Vi anbefaler at dere gjennomgår beredskapsplanene og oppdaterer dem med utgangspunkt i foregående systematisk ROS-analyser for anleggene.

Pågående klagesaker – behandling av nye søknader

NVE ønsker å klargjøre praksis for saksbehandling når en sak er påklaget og klagen er oversendt til Energidepartementet (ED). I slike tilfeller vil NVE ikke behandle nye søknader (dette gjelder særlig VTA eller fagansvarlig) som gjelder den påklagede saken før ED har ferdigbehandlet klagen. Dette for å unngå motstridende beslutninger og uklare ansvarsforhold. Vi oppfordrer derfor til å avvente med nye søknader til klagesaken er avgjort.

Førstegangsklassifiseringer

Vi minner om at førstegangsklassifiseringer bør følge veiledningen [Enkel klassifisering av dammer og trykkrør](#), som angir en trinnvis metode for å minimalisere ressursbruken ved klassifisering. Vi ser fortsatt for mange tilfeller der klassifisering gjøres unødvendig komplisert. Bruk av den trinnvise metoden vil spare både eiere og NVE for unødvendig ressursbruk.

Informasjon til eiere med bare ett anlegg i konsekvensklasse 1

Eiere som bare har ett vassdragsanlegg i konsekvensklasse 1 oppfyller sin innrapporteringsplikt ved å logge seg inn i SIV og kontrollere data. Eventuelle endringer sendes til oppgitt saksbehandler. Disse eierne får ikke årlig påminnelse om innrapportering, men er selv ansvarlig for å informere NVE om endringer som er registrert i damdatabasen SIV.

Med hilsen

Andreu Regué Barrufet
Seksjonssjef

Godkjent av Kristian Markegård
Direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Adresseliste